

DE MEERLEN- HOVENIERS

ALLES OVER 't BEHEERPLAN MEERLENHOF

14 mei 2008, zo lang is het geleden toen het district, samen met de groendienst, in ons parkje het beheerplan voorstelde voor het Meerlenhof. Ondertussen is er heel wat inkt gevloeid tussen de buurt en de verantwoordelijke diensten en is het beheerplan *in meerdere of mindere mate aangepast*. Nu moet het nog worden voorgelegd aan het districtscollege en de districtsraad. Zodra het is goedgekeurd, wordt het aangekondigd in De(n) Antwerpenaar en op de website van het district (www.hoboken.be, klik op "openbare werken in Hoboken" en dan op "werken aan groen").

© 2008.05.14 Francis De Decker

Gastvrouwen bij de voorstelling van het beheerplan waren Nadine De Jongh namens de groendienst (links), en Sofie Verhesen namens district Hoboken

Ondertussen is de eerste ingreep een feit. Voorlopig blijft hij eerder bescheiden, want er is nog niets van te zien. Maar volgende lente... dan moet je beslist eens langs komen.

Wie onze website weet te vinden, of geabonneerd is op onze **gratis** elektronische nieuwsbrief, heeft dat allemaal al van nabij kunnen volgen. Maar wij beseffen dat niet iedereen over die mogelijkheden beschikt. Daarom stonden wij er op om u ook via deze weg uitgebreid te informeren. De kwestie lijkt ons belangrijk genoeg voor onze buurt.

Als de vos de passie preekt...

Terug dus naar 14 mei. Daar wordt de toekomst voorspeld. Neen, niet met een glazen bol, kaarten en dito ritueel, maar met een uitgekiend, evenwichtig beheerplan. Er is wel een tentje neergezet, maar daarin zit geen waarzegster. Integendeel! We treffen er Sofie Verhesen namens het district, en Nadine De Jongh, namens de groendienst. Zij zijn onze gastvrouwen. Zij leggen weliswaar kaarten neer, maar dat zijn uitgetekende plannen. Verder zijn er nog brochures, teksten, enquête- en andere formulieren... De glazen bol ontbreekt.

Het moet gezegd: ik trok er met gemengde gevoelens heen. Er is toch zo'n oude Vlaamse wijsheid die iets verkondigt in de trant van "Als 't bestuur de boodschap brengt, buur let op de bomen".

Wat was de bedoeling van het hele opzet? Krijgen we te horen dat er onherroepelijk prachtige bomen zullen vallen? En is het hele spektakel niet meer dan een tactisch manoeuvre om te kunnen stellen dat de buurt vooraf op de hoogte is gebracht, en dus achteraf niet meer moet komen zaniken? O.K., O.K! Een positieve ingesteldheid is wel wat anders.

Hakken doet leven

Maar al bij al viel het mee. Ja! Er zullen bomen sneuvelen. En ja! In principe moeten we ons verzetten tegen ieder stukje groen dat in Hoboken verdwijnt. Maar daartegenover staat dat, door de jarenlange verwaarlozing van het park, er een aantal toestanden letterlijk zijn misgroeid. Die moeten nu rechtgezet, en achter de "herstel"-plannen steekt wel degelijk een visie. Neem nu **de coniferen rond de prachtige eik aan de voorkant links van het gazon**, wanneer je het park binnenkomt. Ik kan me best voorstellen dat een kasteelheer, of wie die boompjes daar ooit heeft geplant, graag ter verfraaiing wat sierstruiken zag. Maar het zal nooit de bedoeling zijn geweest, om die zo te laten opschieten dat ze op de duur in de weg gingen staan van die prachtige eik, en hem zijn licht en ruimte ontnemen om te groeien.

De Meerlenhoveniers – december 2008– nr. 7

Het Meerlenhof: <http://www.meerlenhof.be> met de rubrieken [De Meerlenhoveniers](#) en [Vogelwaarnemingen in het Meerlenhof](#)

Het Meerlenhof is gelegen in de Meerlenhoflaan nr. 30, 2660 Hoboken.

Redactieadres: Francis De Decker, Nachtegaallaan 6 bus 62, 2660 Hoboken – francis.dedecker@meerlenhof.be

© 2008.05.19 Francis De Decker

De coniferen rond deze statige eik waren wellicht bedoeld als kleine sierboompjes. Door jarenlange verwaarlozing zijn ze totaal misgroeid. Zij hinderen niet alleen de ontwikkeling van een waardevolle boom, maar verstoren ook het zicht op het kasteel

Daarmee is het eerste principe gesteld: monumentale bomen krijgen meer ruimte door coniferen en zaailingen errond te verwijderen.

Hetzelfde geldt voor **de beukendreef in de Meerlenhoflaan**. Nu zijn het nog kleine beukjes, maar die hebben niet de neiging om het daarbij te laten. Gewoonlijk groeien ze uit tot nogal botanische monumenten. Dus, vóór het zover is, moeten de coniferen aldaar verwijderd zijn en de laurierkers gesnoeid. Zo krijgt de nieuwe beukendreef optimale groeikansen.

Zelf hadden we gevraagd om ook **de kegeldragers** (dennenbomen) in het park zoveel mogelijk te sparen. Ook die zijn belangrijk voor de diversiteit. Er zijn 14 sparren gesneuveld in de oostingang. Die zijn nooit vervangen door andere kegeldragers. B.v. onze eekhoorn komt hiermee in (voedsel)problemen (heeft iemand die nog gezien?). De twee blauwe sparren (met zachte naalden) op het gazon

aan de zuid-oost achterzijde van het kasteel dienen daarom ook zeker gespaard te blijven.

Volgens de groendienst omvat het dieet van eekhoorns echter niet zozeer zaden van coniferen, maar vooral van beuken, hazelaars en tamme kastanjes. Deze soorten zijn terug te vinden in het park. Daarentegen stimuleert men door het selectief weghalen van bomen ook de onderbeplanting waardoor de hazelaar zich verder kan ontwikkelen.

Een waardig park voor een waardig kasteel

Dat de coniferen aan de hoofdingang geen kleine sierboompjes zijn gebleven, maar zijn verworpen tot naar doorgeschoten draken, heeft nog een ander pervers effect: zij beletten niet alleen dat een waardevolle boom volledig tot groei komt, maar hinderen ook het zicht op het kasteel, en nog wel vanuit de hoofddreef aan de kant van de Meerlenhoflaan. Dat is spijtig, want juist vanuit die dreef zou het kasteel zich in al zijn glorie moeten presenteren. Hoe je het ook draait of keert, het Meerlenhof is een kasteelpark. Het is één van de weinig overgebleven kasteeltjes die Hoboken rijk was. Zoals ook die andere, deed het dienst als *speelhuys met hof*, waar de gegoede burgerij verpozing zocht na het drukke stadsleven. Daarmee is het een stukje van het historisch erfgoed van Hoboken en bepaalt het mee de identiteit van ons district.

Redenen genoeg dus om zowel het park als het kasteel te koesteren. Ook de groendienst heeft dat zeer goed begrepen. Hij heeft in het beheerplan een aantal maatregelen ingeschreven om via een waardig park, ook de waardigheid van het kasteel in de kijker te zetten. Daarom zullen een aantal "zichtlijnen" naar het kasteel worden hersteld. Tijdens de jarenlange verwaarlozing van het park, zijn vele ervan verloren gegaan. In de eerste plaats gaat het dus om die naar uitgegroeide coniferen. Maar ook **de pijnboom in het midden van het gazon** zal moeten verdwijnen omdat hij het zicht op het kasteel beperkt. Verder zal men **de Aucuba aan weerszijden van de trap van het kasteel** vervangen door een laagblijvende beplanting. *Deze bloemen sturen a.h.w. de blik naar het kasteel.*

Eigenlijk zouden we razend enthousiast moeten zijn over een dergelijk standpunt. Park en kasteel vormen een historische eenheid en dienen met elkaar in harmonie te zijn. Dat het beheer over die twee thans artificieel is opgedeeld tussen twee bestuursniveau, doet daaraan geen afbreuk. Het park valt onder Ho-

© 2008.05.18 Francis De Decker

Zicht op het kasteel vanuit de hoofddreef

boken, het kasteel onder de stad, en dat laat zich zien. Terwijl het district het parkje geregeld onderhoudt en een opknapbeurt geeft, en daarover ook een toekomstvisie ontwikkelt, laat Antwerpen het kasteel gewoon verkrotten. De droom van Hoboken en de buurt om een waardig park, in harmonie met een waardig kasteel, is ingevolge de fusie met Antwerpen, nog heel ver af. In plaats van het kasteel in de kijker te zetten, zouden we vanuit een plaatsvervangende schaamte, deze schandelijke verwaarlozing vanuit het bovenlokale niveau, eerder moeten verdoezelen dan benadrukken. Hoboken begreep onze frustraties. We kwamen overeen om tenminste de pijnboom voorlopig nog niet te kappen. Alleszins moet die ingreep gekoppeld worden aan enig initiatief van de stad om haar kasteel op te knappen.

Het is niet omdat hij scheef staat, dat deze gezonde pijnboom moet verdwijnen

hetzelfde. Deze ondertussen hoog opgeschoten beplanting verbergt nu nog het in slechte staat verkerende kasteel. Hem nu al vervangen door lagere bloemende planten zou wat te vroeg zijn. Die kunnen wel geplaatst worden na de renovatie van het gebouw.

Een fraai en fleurig buurtpark

Wat op meer enthousiasme van onze buurt kon rekenen was de voorgenomen bebloeming. De voorbereidende werkzaamheden daarvoor zijn trouwens al achter de rug. **Half november werden krokusbollen geplant**, zodat het park er fleurig zal bijliggen in het voorjaar van 2009.

In dezelfde lijn stelden we voor om achter het kasteel, waar zich nu een plantsoen bevindt met verwilderde, niet-bloeiende heesters, die gradueel te vervangen door vlinderstruiken. Deze trekken, zoals de naam allicht laat vermoeden, vlinders aan. Uit recente studies blijkt dat het met onze vlinderpopulatie erg gesteld is. Er zouden zo'n 30 procent minder vlinders zijn dan 15 jaren geleden. Een van de oorzaken is net de blijvende afname van het aantal bloemen. Ons landschap heeft steeds minder nectar te bieden. Ons voorstel kon dus een kleine bijdrage leveren aan de diversiteit van de fauna in het park.

Ook de diensten van het district erkennen dat het plantsoentje inderdaad een opfrisbeurt kan gebruiken. Het ligt echter niet in hun bedoeling om er een vaste plantenborder aan te leggen. De tijd ontbreekt om deze deftig te onderhouden. De groendienst zal het plantsoentje wel opfrissen en er een gesloten lagere heesterbeplanting aanplanten die ze zelf kan onderhouden.

De groendienst staat daarbij open voor een **samenwerking met de bewoners**, indien zij dat wensen. Als enkele burens zich willen en kunnen engageren om het plantsoentje te onderhouden, via een buurtcontract bij Opsinjoren, kan de groendienst hier een gecombineerde beplanting voorzien. Enkele vlinderstruiken kunnen gebruikt worden naast andere heesters.

Zijn er onder jullie die dit zien zitten, laat het ons dan weten. Stuur me een mail op francis.de-decker@meerlenhof.be, of bezorg een briefje in mijn bus, Nachtegaallaan 6 bus 62, en dan nemen wij contact op met de bevoegde dienst.

Een ander voorstel van ons, om het parkje een fleurig uitzicht te geven, betrof de ingang aan de Nachtegaallaan. Daar ligt nu een strook verwilderd onkruid waarin enkele taxussen, waarvan er één is verrot. Door een aantal ingrepen onderzochten we de mogelijkheid om daar een kleurige bloemenweide te realiseren, die deze ingang het hele jaar zou opfleuren. De groendienst ziet dit echter niet zo direct realiseerbaar. Een bloemenweide vergt een uitgestrekte weide die regelmatig gezaaid en gemaaid moet worden. Dit is op deze kleine oppervlakte niet haalbaar. Zij mag tevens niet betreden worden. Ook dat is niet haalbaar aan een ingang. **Als tegemoetkoming wil Hoboken wel bloembakken plaatsen.** Die kunnen ook die ingang in de kijker zetten en ze kunnen onderhouden worden door de groendienst.

Een net en veilig buurtpark

Het Meerlenhof is ook een buurtpark. Zelfs een aangenaam om te vertoeven, na de beloofde bebloeming met krokussen, de mogelijk bloeiende heesters aan de zuidoostkant van het kasteel en bloembakken aan

de oostingang. Een buurtpark hoort echter niet alleen fraai te zijn maar ook netjes en veilig. Aan de ingang langs de Nachtegaallaan wordt de dode taxus verwijderd en het gazon hersteld. De zo gecreëerde openheid zal de sociale controle verhogen wat de veiligheid bevordert. In onbruik geraakte elementen zoals verkeersborden en paaltjes worden verwijderd. Asfaltwegen en goot worden vrijgemaakt van zand en bladeren. De paden worden lichtjes bol gelegd om de afwatering te verbeteren,

Aan de zijde van de Broydenborglaan worden enkele bomen verwijderd. Zij hellen gevaarlijk over de tuinen. Dit voornemen veroorzaakte blijkbaar enige controverse. Sommige burens vroegen zich af of het niet kon volstaan om ze te snoeien. Zo blijven die bomen en kan het gevaar toch worden ingeperkt? Hoboken zal *in samenspraak met de betrokken bewoners van de Broydenborghlaan beslissen welke bomen worden gekapt. Indien een boom die volgens de groendienst potentieel gevaarlijk is, toch moet blijven op vraag van een bewoner, dan moet een akkoord worden ondertekend zodat het district niet aansprakelijk is voor eventuele schade door een takbreuk.*

Het parkbos blijft dus behouden, enkel de bomen die potentieel gevaar opleveren worden gerooid. Voor deze bomen zal een kapvergunning worden opgemaakt. Vergeet niet dat het snoeien van zware takken kan leiden tot wonden die kunnen inrotten.

Kortom: wat verandert er met het beheerplan in het park?

1. De coniferen vooraan aan het gazon, aan de ingang van het park via de Meerlenhoflaan, worden gekapt
2. De pijnboom midden het gazon wordt pas gekapt wanneer het kasteel ooit een opknapbeurt krijgt.
3. De Aucuba aan weerszijden van de trap van het kasteel wordt vervangen door een laagblijvende beplanting, ook die ingreep wordt gekoppeld aan het opknappen van het kasteel.
4. Naarmate de beuken opschieten in de hoofddreef worden de coniferen verwijderd en de laurier gesnoeid.
5. Vermoedelijk verdwijnen ook de twee blauwe sparren (met zachte naalden) op het gazon aan de zuid-oost achterzijde van het kasteel, samen met nog andere kegeldragers. Zij staan in ieder geval niet meer uitgetekend op het plan.
6. In het gazon aan de kant van de appartementsblokken worden krokusbollen geplant.
7. Het perkje aan de zuidoostkant van het kasteel krijgt een opfrisbeurt. Er komt een gesloten lagere heesterbeplanting, gecombineerd met enkele vlinderstruiken, mits voldoende interesse voor een buurtcontract.
8. Aan de oostingang zal de groendienst enkele bloembakken plaatsen.
9. De oostingang wordt verder opgekuist. De dode taxus verwijderd en het gazon hersteld.
10. In onbruik geraakte elementen zoals verkeersborden en paaltjes worden verwijderd.
11. Asfaltwegen en goot worden vrijgemaakt van zand en bladeren.
12. De paden worden lichtjes bol gelegd om de afwatering te verbeteren.
13. Er worden enkele gevaarlijk overhellende bomen gekapt aan de kant van de Broydenborghlaan, dit in overleg met de betrokken bewoners.
14. Het parkbos aan de kant van de Broydenborghlaan blijft behouden.

Neem een GRATIS abonnement op onze elektronische nieuwsbrief

Beste mensen

Om budgettaire en praktische redenen is het ons niet mogelijk om alles wat in het Meerlenhof gebeurt, in ons blaadje te zetten. Maar zoals u in het kader vooraan kon merken beschikken wij over een aparte rubriek in de website van het Meerlenhof: n.l. [De Meerlenhoveniers](#) . Daarop kan u alles volgen wat er in ons parkje gebeurt. Ook **deze sterk ingekorte tekst** kan u er vinden in zijn uitgebreide versie, **en zelfs in kleur**. U hoeft echter niet altijd zelf het initiatief te nemen om onze site op te zoeken. Om het u gemakkelijk te maken verspreiden wij een elektronische nieuwsbrief, telkens wij iets plaatsen op het net. Vele van onze burens kennen reeds deze faciliteit en **zij is volledig gratis**. Waarom maakt u er geen gebruik van? U hoeft maar één ding te doen, stuur een berichtje naar mijn email -adres: francis.dedecker@meerlenhof.be met de tekst: *ook ik wil een gratis abonnement op het Meerlenhof Netnieuws* en wij mailen u telkens een bericht met een rechtstreekse link naar iedere nieuwe bijdrage. Privacy is verzekerd. **DOEN DUS!!!**